



بهینه سازی شرایط کشت به منظور ساقه زایی گیاه عدس در شرایط این

ویترو

قاسمی عمران، ولی اله^۱ - باقری، عبدالرضا^۲ - مشتاقی، نسرين^۳ ✓

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد ۲- عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد ۳- دانشجوی دکتری بیوتکنولوژی کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

گیاه عدس به عنوان یکی از حیوانات مهم در معرض کاهش عملکرد ناشی از انواع تنش های زیستی و غیر زیستی قرار دارد، لذا اصلاح این گیاه خصوصا با روش های مدرن بیوتکنولوژی، یکی از اهداف اولیه اصلاح کنندگان جهت افزایش عملکرد می باشد. در واقع عمده ترین مشکل در گزینش این ویترو و تراریزش عدس میزان باززایی پایین در این گیاه می باشد. به منظور بهینه سازی ساقه زایی عدس، از دو نوع محیط کشت MS و محیط کشت MS تغییر یافته (دارای نمک های محیط کشت MS با غلظت دو برابر کلرید کلسیم و ویتامین های محیط کشت B5)، ریزنمونه های اپی کوتیل، گره لپه ای و جنین سربرداری شده و سطوح مختلف هورمون BAP (۱، ۱/۵، ۲، ۲/۵، ۳ و ۴ میلی گرم در لیتر) برای ساقه زایی در لاین های گچساران و فیلیپ استفاده شد. نتایج نشان داد که محیط کشت MS تغییر یافته، محیط کشت مناسبی جهت کشت این ویتروی عدس می باشد. ریزنمونه جنین سربرداری شده بیشترین تعداد ساقه را تولید کرد (۵/۸) و نسبت به دیگر تیمارها معنی دار بود ($p < 0.05$). افزایش BAP سبب افزایش ساقه زایی گردید و غلظت ۳ میلی گرم در لیتر آن بیشترین ساقه زایی را بدنبال داشت در عین حال افزایش این هورمون از ۲ میلی گرم به ۳ و ۴ میلی گرم در لیتر سبب کاهش ارتفاع ساقه گردید و طویل ترین ساقه ها در غلظت ۲ میلی گرم در لیتر حاصل شد.

واژه های کلیدی: عدس، ساقه زایی، BAP و ریزنمونه